

Kommentar til erindringerne *LIVET*

Det fremgår af bogen, at den er påbegyndt i 1933, da han er 47 år (side 101) Første del (frem til side 493) er afsluttet omkring 1935. Derefter er der en pause på 14 år og han afslutter i 1949 efter farmors, Nielsines død.

Erindringerne begynder på poetisk vis med et digt: "*Hvad er et menneske...*"

Derefter følger man ham gennem de ting, som han husker fra sin barndom. Hvordan han rejser helt til Vordingborg for at tjene – senere til Lolland. Han skildrer ungdomsårene, hvor han arbejder i mosen og er banearbejder i Silkeborg, indtil han flytter til Hammerum og får arbejde på Jacob Jensens Trikotagefabrik.

Han bliver forlovet 16/4 1908 og gift 5/11 1909 med *Nielsine Pedersen*.

I 1912 bygger han hus i Hammerum på Agerskovvej, hvor der var gartnerforretning i de år, vi selv boede i Hammerum / Gjellerup.

I 1917 flytter de via et ophold i "Knaldhytten" til Silkeborgvej 53 i Herning inden de i 1925 flytter til Vestergade 121 i Silkeborg, hvor der på det tidspunkt er et "baghus". De bygger forhuset og flytter her ind. Her bor farfar indtil sin død i 1953.

I erindringerne mærker man tydeligt hans optagethed af naturen - han elskede at gå lange ture i skov og ved strand m.v. Han har nogle meget fine natur- og miljøskildringer af området omkring Hammerum og Bording, hvortil hans forældre flyttede, og fra området omkring Stavlund ved Haderup, hvor Nielsine stammer fra. Han beskriver sine tanker, overvejelser og "anfægtelser" i forbindelse med sin tro - og har en indgående beskrivelse af den proces, som førte ham frem til en kristelig afklaring, "omvendelse" omkring 1904- 05, mens han var på Lolland.

I skildringen af familiens børneforøgelser mærker man tydeligt et varmt familiemenneske, selv om han måske senere kunne blive noget mere indadvendt.

Også hans skildring af, hvorledes de oplevede første verdenskrig, er spændende læsning for os så mange år efter. I det hele taget får man et levende indblik i, at det ikke altid var let at få tingene til at hænge sammen. Men de havde en utrolig energi og et stort gå-på-mod i tilværelsen.

Hans beskrivelser af tanker og overvejelser i forbindelse med hans forelskelse i Nielsine Pedersen, mens han boede i Hammerum, er fuld af indlevelse. Man får et klart indblik i hans personlighed.

Hans beskrivelser af naturen, musikken - - - vidner om en stor opladthed for naturen, kulturen og den Gudsskabte verden. Også hans tanker om menneskets særstilling i skaberværket - om forholdet til medmennesket og medskabningen, hans tanker om synd og skyld, om frelse og nåde vidner om et indsyn og klarsyn, som man også i dag kan lære meget af.

Senere får han nogle depressioner, men han forstår dem ikke selv sådan. Han tolker dem religiøst-kristeligt, og det er ikke altid lige let, hverken for ham selv eller for omgivelserne. Endelig er der gribende skildringer af både datteren Kristines sygdom og død, og af farmors, Nielsines død. Erindringerne slutter med et hyldestdigt til hende.

- - -

Farfar var som menneske streng og alvorlig, stillede store krav til sig selv og andre. Han var "filosofisk" anlagt - en tænkner, men også en splittet natur, som havde sine særheder. Farmor var blid og elskelig og en god støtte for han. Hun forstod at tage ham, så det altid gik som hun ville have det. Farfar var meget afhængig af hende, det er der ingen tvivl om.

Han er svær at placere rent kirkeligt. Han har en nær tilknytning til Indre Mission, men kan alligevel ikke helt betegnes som traditionel "missionsmand", - dertil tænkte han alt for utraditionelt og udogmatisk. Han kan ikke bås inde i en bestemt kirkelig retning, i hvert fald ikke lige dem, vi kender i dag.

Farfar havde en inderlig, men bestemt ikke uproblematisk tro, - det kommer frem mange gange. Han var ægte, redelig og oprigtig i sin kristentro. Det påtagne og overfladiske var ham imod, ligesom han havde en sund kritisk sans, og derfor tog afstand fra alt det, som gjorde gudsforholdet afhængigt af noget, som vi mennesker gør eller præsterer.

For ham er livet, livsopgaven, kærligheden og tilgivelsen ren gave, "nåde".

TS nov. 2003